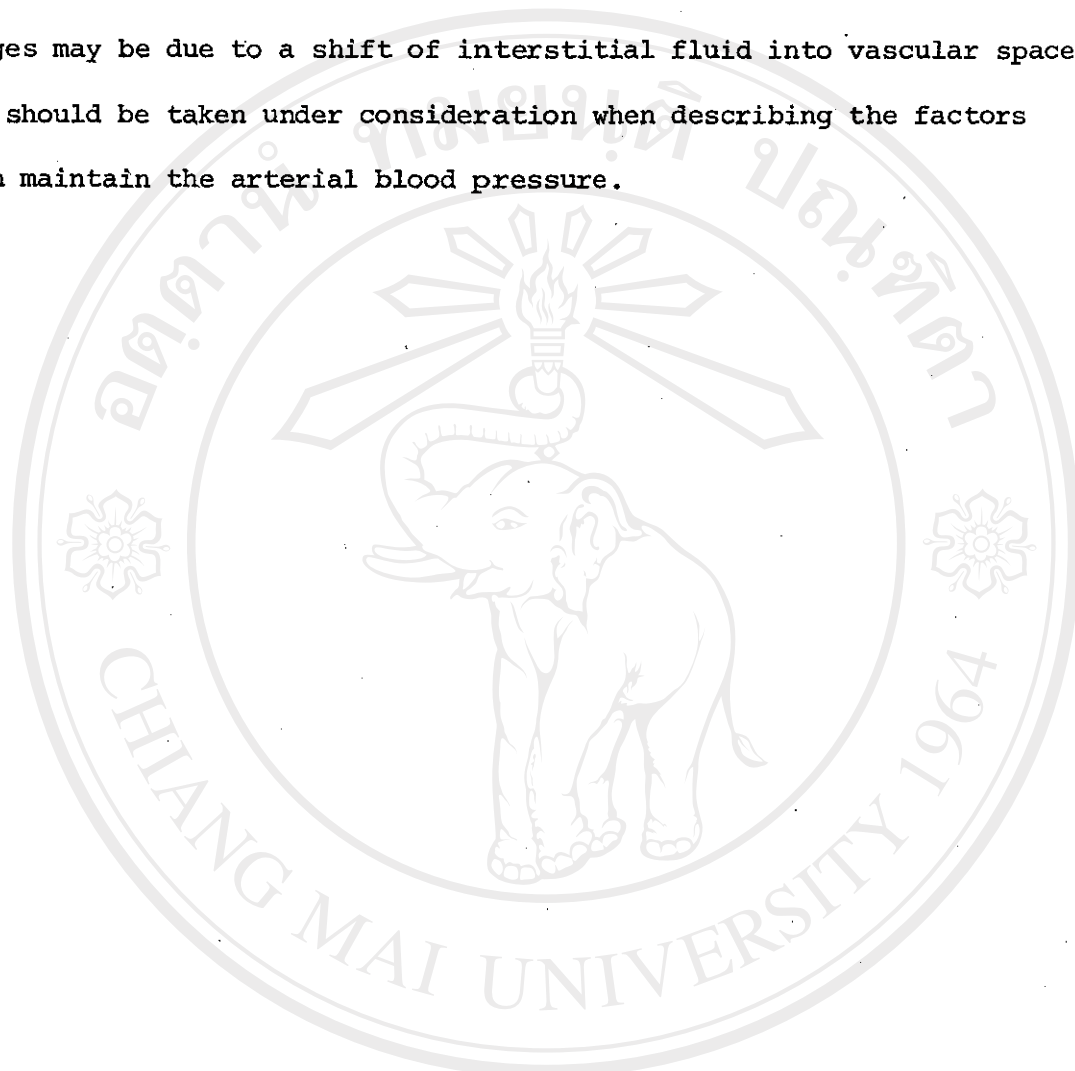

to nearly the control level within 20 minutes. It was suggested that there were at least about 3 compensatory mechanisms which might participate in maintaining the blood pressure. The baro-receptor reflex has been pointed to be the first regulatory mechanism. Thereafter, the adrenal glands and kidneys may come to play role in the compensatory mechanisms. The results obtained from the ADX group indicated that during the first 8 minutes after the first bleeding, the changes of the blood pressure were followed nearly the same pattern as observed in the control group. However, it increased slower than that of the control group. The results suggest that the adrenal glands participate in maintaining blood pressure during early phase of hemorrhage. The changes of the blood pressure obtained from the ADX group after the second and the third bleedings were followed the same pattern as observed in the control group. It may be postulated that without adrenal glands the kidneys can maintain the blood pressure through the renin-angiotensin system. The results obtained from the NPX group demonstrated that during the first 12 minutes after the first bleeding, the changes of blood pressure were found to be followed the same pattern as observed in the control group. After the 12th minute, the blood pressure observed in the NPX group returned slower than that of the control group. The results suggest that the kidneys play a major role on the late response during hemorrhage. The results obtained from AD-NPX group showed that the animals completely failed to maintain their blood pressures. These results reveal that the adrenal glands and kidneys play very important role on maintaining blood pressure.

In addition, the significant decrements of the hematocrits and the plasma protein concentrations observed in all groups of the experiments indicate that there is a hemodilution during hemorrhage. This changes may be due to a shift of interstitial fluid into vascular space. This should be taken under consideration when describing the factors which maintain the arterial blood pressure.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ชื่อ เรื่องวิทยานิพนธ์

บทบาทของระบบไตและต่อมหมวกไตในการรักษาความดัน

โลหิตในหนู

ชื่อผู้เขียน

นางสาว ปรรารณา สัตถาวงศ์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาสรีรวิทยา

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์:

รศ. ดร. อุดม บุญยธรรม ประธานกรรมการ

ผศ. ดร. ชูชีพ ประพุทธพิทยา กรรมการ

ศจ. นพ. ทวีพันธ์ ตันตจรรย์ กรรมการ

บทคัดย่อ

บทบาทของระบบไต-ต่อมหมวกไตในการรักษาความดันโลหิตได้ทำการศึกษาในหนู การทดลองแบ่งหนูออกเป็น 4 กลุ่มคือ กลุ่มควบคุม กลุ่มตัดไตทั้งสองข้าง กลุ่มตัดต่อมหมวกไตทั้งสองข้าง และกลุ่มตัดไตและต่อมหมวกไตทั้งสองข้าง การบันทึกความดันโลหิตกระทำโดยสอดท่อเข้าไปในหลอดเลือดแดงขนาดใหญ่ที่ขาซ้ายและต่อกับเครื่องมือวัดความดันโลหิต ทำให้สัตว์ทดลองเสียเลือดจากหลอดเลือดแดงขนาดใหญ่ที่ขาขวาจนกระทั่งความดันโลหิตลดลงเหลือประมาณ 40-50% ของค่าปกติ จึงหยุดการเสียเลือด รอจนกระทั่งความดันโลหิตกลับคืนสู่ค่าปกติโดยไม่มีการทดแทนปริมาณเลือดที่เสียออกมาด้วยสารละลายใด ๆ เมื่อความดันโลหิตมีค่าคงที่แล้วทำให้เสียเลือดซ้ำ จนกว่าความดันโลหิตไม่สามารถกลับคืนสู่ค่าปกติได้อีกต่อไป นำตัวอย่างเลือดที่ได้จากการทดลองไปหาค่า hematocrits และความเข้มข้นของโปรตีนในพลาสมา

ผลการทดลองในกลุ่มควบคุมพบว่า หลังจากหนูถูกทำให้เสียเลือดครั้งที่ 1, 2 และ 3 ความดันโลหิตสามารถกลับคืนสู่ค่าปกติได้ภายในเวลา 20 นาที คาดว่ามีกลไกอย่างน้อย 3 กลไกที่มีบทบาทในการรักษาความดันโลหิตในหนู กลไกที่ช่วยรักษาความดันโลหิตในระยะแรกคือ Baro-receptor Reflex ระยะต่อมาต่อมหมวกไตและไตมีบทบาทในการรักษาความดันโลหิตตามลำดับ ผลการทดลองในกลุ่มที่ถูกตัดต่อมหมวกไตทั้งสองข้างพบว่า ในระยะเวลา 8 นาทีแรกหลังจากการเสียเลือดครั้งที่ 1 ความดันโลหิตกลับคืนมาได้ช้ากว่ากลุ่มควบคุม คาดว่าต่อมหมวกไตมีบทบาทในการรักษาความดันโลหิตในระยะแรกของการเสียเลือด ภายหลังจากการเสียเลือดครั้งที่ 2 และ 3

ความดันโลหิตกลับคืนสู่ค่าปกติได้ เช่นเดียวกับที่พบในกลุ่มควบคุม อาจสรุปได้ว่าเมื่อสัตว์ทดลองไม่มีค่อมทวมกไต ไตสามารถรักษาความดันโลหิตไว้ได้ ผลการทดลองจากกลุ่มที่ถูกตัดไตทั้งสองข้างพบว่า ในระยะเวลา 12 นาทีแรกหลังจากถูกทำให้เสียเลือด ความดันโลหิตเพิ่มขึ้นได้ เช่นเดียวกับที่พบในกลุ่มควบคุม หลังจากนั้นความดันโลหิตจะเพิ่มขึ้นช้ากว่ากลุ่มควบคุม ภายหลังจากการเสียเลือดครั้งที่ 2 และ 3 พบว่าสัตว์ทดลองที่ถูกตัดไตทั้งสองข้าง ไม่สามารถรักษาความดันโลหิตได้ดีเท่ากับที่พบในกลุ่มควบคุม จึงอาจสรุปได้ว่าไตมีบทบาทสำคัญในการรักษาความดันโลหิตในระยะหลังของการเสียเลือด ผลการทดลองในกลุ่มที่ถูกตัดไตและค่อมทวมกไตทั้งสองข้างพบว่า สัตว์ทดลองไม่สามารถรักษาความดันโลหิตไว้ได้เลย จึงอาจสรุปได้ว่าค่อมทวมกไตและไตมีบทบาทสำคัญมากในการรักษาความดันโลหิต

การลดลงของค่า hematocrits และความเข้มข้นของโปรตีนในพลาสมา ซึ่งพบในสัตว์ทดลองทุกกลุ่มบ่งชี้ว่า ในขณะที่เสียเลือด เลือดจะเจือจางลงซึ่งอาจเกิดจากการเคลื่อนที่ของของเหลวเข้ามาในหลอดเลือด การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ควรจะนำมาประกอบการพิจารณาด้วย เมื่อกล่าวถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ช่วยรักษาความดันโลหิต.